

TERAPEUTICKÉ PROTOKOLY

V PEDIATRICKÉ PRAXI (3. část)

Gastroenterologie

V předškolním věku, ale i u adolescentů, patří stížnosti na bolesti břicha k častým důvodům, proč navštívit pediatra. Akutní průjem, funkční dyspepsie, břišní koliky, gastritida, flatulence atd., jsou obtížemi, jež lze řešit pomocí přípravků fyziologické regulační medicíny. S výhodou jich užíváme rovněž v situaci, kdy jsou abdominální obtíže somatickým projevem psychické alterace některých dětí. V této souvislosti vzpomínám na řadu malých pacientů, u nichž se tímto způsobem projevovalo psychické trauma v souvislosti s pondělním nástupem do předškolního zařízení, narušení klidné atmosféry v rodině, narození sourozence atd. Recidivující chronické bolesti břicha u dětí a adolescentů jsou jednou (znovu zdůrazňuji) z nejčastějších situací, které v klinické praxi pediatra plní ordinaci. U 30-50% pacientů potíže mizí, u 30-50% přetrvávají až do dospělosti, kdy změni formu na bolest hlavy, menstruační potíže, bolesti v zádech atd. Horší prognózu vyléčení mají děti vyrůstající v hypersenzitivní rodině, dále chlapci a při začátku potíží před 6. rokem věku dítěte. Každá další úspěšná léčebná strategie je pro děti i jejich rodiče významným přínosem, jak vystoupit ze začarovaného kruhu obtíží. Proto se v samotném závěru článku vracíme k možnostem ovlivnění psychiky nejen těchto dětí, s nimiž máme klinické zkušenosti.

Akutní průjem

Reakce střev na různé dráždivé faktory se může projevit formou akutního průjmu. Kromě alimentární intoxikace, způsobu výživy a emočních faktorů je nejčastější infekční příčinou průjmů zejména Rotavirus, ale i Enterovirus, virus Coxsackie a různé bakteriální činitele (Escherichia coli, Salmonella, Campylobacter, Yersinia enterocolitica, Giardia aj.). Průjem může být rovněž doprovodným symptomem infekcí horních cest dýchacích a infekcí močových cest.

Terapeutický protokol:

Eubioflor

U dětí mladších 6 let 5 kapek, děti 6-12 let 10 kapek, děti starší 12 let 20 kapek 2x denně do malého množství vody, do ústupu příznaků.

Guna-Liver

Děti od 1 do 3 let 2 pelety 2x denně, od 3 do 6 let 2 pelety 3x denně, děti starší 6 let 3 pelety 3x denně. Pokud je třeba, rozpustit v malém množství vody.

Coloctro Noni

U menších dětí 1 sáček denně rozpustit ve vodě a popíjet v průběhu dne, u větších dětí 2 sáčky denně rozpustit v ústech.

Břišní koliky

Statistiky uvádějí, že 10-15% dětí trpí opakovanými bolestmi břicha. Jednou z příčin těchto problémů je intolerance mléka, další mají psychosomatický původ nebo je bolest břicha způsobena poruchami motility střev. Přes vyjádřené symptomy (bledost, nauzea, zvracení, průjem, poruchy spánku) se většinou nejedná o organickou příčinu těchto obtíží, ale o školní problémy, konflikty v rodině, represivní výchovu a další problémy. Nutností je vyloučení jiné patologie, například koliky v rámci celiakie, parazitózy, gastroenteritidy.

Terapeutický protokol:

základním přípravkem je:

Guna-Spasm

Při význačné manifestaci symptomů u dětí mladších 6 let 3 kapky, děti 6-12 let 5 kapek, děti starší 12 let 10 kapek každých 15 minut po dobu 1 hodiny. Následně každé 4 hodiny do okamžiku ústupu obtíží.

při střevních spazmech přidáváme:

Guna-Bowel

Při význačné manifestaci symptomů u dětí mladších 6 let 3 kapky, děti 6-12 let 5 kapek, děti starší

12 let 10 kapek každých 15 minut alespoň 2 hodiny. Pokračovat ve frekvenci 2x denně několik dní. Přípravek je vhodný i u chronických problémů.

Při žaludečních křečích přidáváme:

Guna-Stomach

Dětem do 6 let 3x denně 1 peleta, děti 6-12 let 3x denně 3 pelety, děti starší 12 let 3x denně 5 pelet. Přípravek je možné podávat co 30 minut 2 hodiny při vzniku akutních obtíží.

Při psychosomatickém původu obtíží přidáváme:

Anti Age Stress

Dětem do 6 let 2-3x denně 1 peleta, děti 6-12 let 2-3x denně 2 pelety, děti starší 12 let 2-3x denně 3 pelety. Přípravek podáváme pro dosažení celkové neurovegetativní regulace a posílení stresové kondice po dobu 2-4 měsíců.

Funkční onemocnění spojená s bolestí břicha u dětí a adolescentů

(některé citace: prof. MUDr. Jiří Nevorál, CSc.)

Jedná se o potíže v horní části trávicího traktu (bolesti v epigastriu, pálení žáhy, pocit naplnění žaludku, pocit návratu kyselého obsahu z žaludku do jícnu), ve věku 4-18 let, které nejsou vysvětlitelné strukturálními nebo biochemickými změnami. Trpí jimi 10-15% školních dětí, převahu mají dívky. Z nich až 95% nemá organické onemocnění. Z tohoto důvodu jsou bolesti považovány za „psychosomatické“ a označovány jako funkční. K funkčním onemocněním spojeným s bolestmi břicha můžeme zařadit, kromě funkční dyspepsie a funkčních bolestí břicha, rovněž dráždivý tračník a abdominální migrénu.

U některých dětí s funkční dyspepsií je přítomna viscerální hypersenzitivita a snadná vulnerabilita (úzkostlivost, neprůbojnost, malé sebevědomí). Děti mívají velmi dobrý prospěch, záleží jim na výkonu ve škole. Důležité jsou vlivy rodiny, fyzické a psychosociální stresy. V případě funkčních bolestí

břicha, lokalizovaných do okolí pupku, bývají přítomny další somatické symptomy, jako jsou bolest hlavy, bolest končetin nebo poruchy spánku. Charakteristická je trvalá nebo téměř trvalá bolest břicha ve školním nebo adolescentním věku, potíže však nejsou smyšlené. Dráždivý tračník je častější u adolescentních pacientů a je pro něj charakteristické střídání zácpy a průjmu, bolesti břicha, které ustupují s defekací, bolesti břicha spojené se změnou charakteru nebo počtu stolic, hlen ve stolici, urgence, pocit nedokonalého vyprázdnění, nadýmání. Podobně jako u dospělých pacientů lze dráždivý tračník ještě dále rozdělit na dráždivý tračník s převahou zácpy, s převahou průjemových stolic nebo s proměnlivou symptomatologií. U břišní migrény děti trpí paroxysmálními epizodami intenzivní, akutní periumbilikální bolesti, trvajících nejméně jednu hodinu. Období bez potíží trvá týdny až měsíce. Bolest doprovází dva nebo více následujících příznaků: anorexie, nauzea, zvracení, bolest hlavy, světloplachost, bledost. Ke stanovení diagnózy přispívá výskyt migrény v rodině a výskyt kinetózy v anamnéze. Základním přístupem k léčbě funkčních onemocnění spojených s bolestmi břicha je pohovor s rodiči, jimž je třeba vysvětlit celou problematiku. Důležité je zdůraznit skutečnost bolesti a zvýšenou vnímavost dítěte na normální a stresové podněty, a to jak psychického, tak somatického charakteru. Farmakologická léčba není dostatečně účinná. Účinnost léků omezujících žaludeční sekreci a prokinetik nebyla prokázána kontrolovanými studiemi. Jejich užíváním se dítě utvrzuje ve faktu, že je skutečně vážně nemocné.

V současné době nejsou k dispozici žádná data, která by ospravedlňovala jejich dlouhodobé podávání.

U dětí s funkčními bolestmi břicha byla zkoušena v menších dávkách též antidepressiva, při výskytu abdominální migrény byl podáván pizotifen, cyproheptadin nebo sumatriptan. U 30-50% pacientů přetrvávají potíže i v dospělosti (bolesti hlavy, menstruační potíže, bolesti v zádech).

MUDr. Miroslav Černý
 Neurologicko-pediatrické centrum, Brno

Terapeutické protokoly týkající se vybraných onemocnění v dětském věku vyplývají z klinických zkušeností autora, s přihlédnutím k léčebným výsledkům dalších dětských lékařů. Výsledky klinického sledování potvrzují tuto léčebnou strategii.

Funkční dyspepsie

Terapeutický protokol:

Anti Age Stress

3-5 pelet 2-3x denně 2-4 měsíce (pro dosažení celkové neurovegetativní regulace a posílení stresové kondice).

Guna-Digest

10 kapek každých 15-30 minut v akutní fázi, dále 10 kapek 3x denně 1-2 měsíce.

Guna-Liver

3 pelety 2x denně 2-4 měsíce.

Poznámka: u mladších dětí adekvátně nižší dávkování.

Dráždivý tračník

Terapeutický protokol:

Anti Age Stress

3-5 pelet 2-3x denně 2-4 měsíce (pro dosažení celkové neurovegetativní regulace a posílení stresové kondice).

Eubioflor

20 kapek 2x denně 2-4 měsíce.

Guna-Bowel

20 kapek 2x denně 2-4 měsíce.
(zejména při převažující zácpě)

Poznámka: u mladších dětí adekvátně nižší dávkování.

Gastritida

Terapeutický protokol:

Anti Age Stress

3-5 pelet 3x denně 1-2 měsíce.

Guna-Stomach

3x denně 5 pelet. Přípravek je možné podávat (3 pelety) co 30 minut 2 hodiny při vzniku akutních obtíží.

Guna-EGF

20 kapek 2x denně 2-4 měsíce u chronické formy (re-

parace slizničního epitelu jako kompenzace tkáňového poškození v důsledku hyperchlorhydrie).

Poznámka: u mladších dětí adekvátně nižší dávkování. U starších dětí možno přidat k léčebnému schématu Guna-Matrix. Obecně je možné přidat Colostro Noni.

Chronický průjem

Může souviset s intolerancí mléka a/nebo proteinů pocházejících ze sóji, dále s přecitlivělostí na bílkovinu lepek aj. Přípravky fyziologické regulační medicíny, společně s pevně stanovenými dietetickými zásadami, pozitivně ovlivní průjem, meteorismus, flatulenci a rovněž stimulují funkci GIT traktu, včetně obnovení střevní mikroflóry.

Celiakie

Na dispozici k celiakii mohou mít vliv geneticky podmíněná zvýšená produkce TNF a snížená produkce IL-10. Posun rovnováhy Th1/Th2 směrem k vyšší produkci cytokinů Th1 je podmíněn především down-regulací sekrece IL-10.

Terapeutický protokol:

Anti Age Stress

5 pelet 2x denně.

Eubioflor

20 kapek 2x denně.

Guna-IL 10

10-20 kapek před jídlem
(imunologická normalizace).

Guna-Bowel

20 kapek 2x denně.
(drenáž geneticky narušeného střeva).

Poznámka: u mladších dětí adekvátně nižší dávkování.

Zajištění psychické rovnováhy dítěte s funkčním onemocněním (spojeným s bolestmi břicha) je natolik důležité, že závěrem zmiňujeme již dříve publikovanou kazuistiku.

Případ dítěte s „nevysvětlitelnými“ bolestmi břicha

Čtyřletá dívka, kterou přivádí k vyšetření hyperprotektivní matka, trpí bolestmi břicha (uvádí, že všude) a hlavíčky (ukazuje na celou hlavu). Maminka v průběhu obtíží často zjistí subfebrilie, dítě bývá nápadně bledé, někdy s návaly na zvracení. Noční spánek občas naruší popůlniční typický pavor nocturnus. Holčička se bojí tmy, nechce chodit sama spát, což vyústilo v rituál, kdy matka uléhá s ní, dokud neusne. V průběhu konzultace vystupuje do popředí nejcennější výpo-

věď, a sice gradace obtíží v nedělním odpolední a v průběhu nedělní noci. Ke zhoršení tedy dochází v rámci anticipované separace před umístěním dítěte do MŠ, po dvou celých dnech strávených s rodiči (separační úzkostná porucha dominuje zejména v předškolním věku dítěte).

Časová osa terapie:

Guna-BDNF 2x denně 5 kapek po dobu nejméně dvou měsíců

současně s

Guna-Mood 2x denně 5 kapek do zlepšení stavu.

Přípravek Guna-BDNF podněcuje maturaci centrálního nervového systému.

Přípravek Guna Mood obsahuje kromě serotoninu a jeho prekurzorů i další komponenty (Ignatia, Lachesis, Phosphoricum acidum...), přispívající jak ke stabilizaci vegetativního nervového systému, tak k potenciaci účinku serotoninu a jeho prekurzorů.

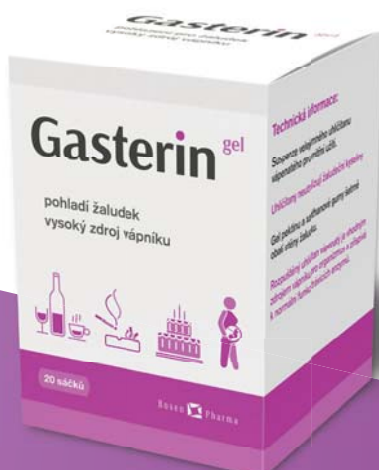
Terapeutický efekt se dostavil do týdne a lze ho přičíst zejména přípravku Guna-Mood. V jeho užívání je vhodné pokračovat ještě dalších 14 dní po zmírnění obtíží. Guna-BDNF doporučujeme k delšímu užívání. Dlouhodobější stimulace centrální nervové soustavy tímto přípravkem ovlivní fragilitu centrálního nervového systému. V rámci citlivého pohovoru s maminkou je vhodné se pokusit ovlivnit onen přehnaně pečovatelský a úzkostný přístup k dítěti (podařilo se).

Uložte si v hipokampu

Velmi častým společným jmenovatelem recidivující bolesti břicha, průjmu, gastritidy či funkční dyspepsie u dětí v předškolním věku i adolescentů bývá jejich psychosomatický původ. Spolu s vysvětlením problému rodičům by měla jít ruku v ruce terapie pomocí přípravků regulační medicíny. Farmakologická intervence při absenci organické příčiny nic neřeší, navíc malé pacienty utvrzuje v mylném přesvědčení, že jsou nemocní.

inzerce

Gasterin^{gel} se vrací...

LÉTY PROVĚŘENÉ ANTACIDUM

Při pálení žáhy a překyselení žaludku.

www.rosenpharma.cz